

És miért nem Alleluja?

Közvetlen a világháború előtt Tolna megyében jártak Japánból miniszteriális államférfiak fájálataink megtekintésére és megvétele céljából. Az uradalmi dolgok megtekintése közben az egyik japán az utmenti keresztfa előtt megállt s indignálódva megjegyezte: „nem érthetem meg legjobb akaratommal sem, miért használja az Európai kereszténység vallási szinbolumul a keresztet, mely lehangolt és nem a husvéti Alleluját, amely felemel!” Amire az uradalmi papkalauz csak ennyit mondott: „sub pondere crescit palma”, vagyis: a rózsza csak tövisiek között illatozik.”

A ma lélektana — Foerster, Jaspers, Jung, Klages, Utitz, Nic. Hartman, Spanger — már csodálatosan összeállította az értékek hierarchiáját. Vannak relativ cserebere, vándor értékek s vannak abszolút érvény, erkölcs, eszmény, cél és műbecsi értékek. Az abszolút értékek bennünk, mint fészkekben, otthonukban, vannak. Egységességi alapjuk: a tudat, az öntudat és az étudat. E tavakban, tükörökben, prizmákban él az egyéniség egésze, telés jelleme. Kulturánk fontos része a személyiség és jellemalkata.

Végre kezdjük már tisztában látni a bensőt: a közvetlen, meleg, konkrét egyéni ént. Kezdünk tájékozódni a lélek benső területein, tájain és birodalmain: az értelem, az akarat, az érzelem, az eszme, az eszmény és az emlékezet külön-külön kibontakozó világain. Ezek különálló életágak levelekkel, virágokkal, gyümölcscsel. A jövő fejlődése visszatarthatatlanul az egész világon a belső és benső felé irányul. Ez az elhagyott világ a XX. sz. megoldására vár. A jövő tanévi könyveink nálunk ezen irány — a szellem — szolgáltatába lesznek állítva a Kultusz-miniszter legújabb intézkedése alapján. Nagyon jól és bölcsen.

Ez az új befelé néző irány szűli szükségesszerűen a nemzetek szociálpolitikáját a nacionálpolitika mellett. Még a nacionálpolitika védi a tulajdont, az életet, az egészségét és a kulturát, addig a szociálpolitika kiépíti a emberért, a föld királyáért, az értelmes lényért védő szervezetét: az anya s csesemő, a gyermek, az ifjú, a szegény és az inséges — praevenitiv, vagy szukcesziv — felemelést célzó tevékenységét.

Ámde — ez a legkeserveesebb szó, mert megoldási nehézségeket előz — a befelénzés-térés és ennek nyomában élő felebarátunkba nézés-térés a legsúlyosabb feladat és személyi probléma, amelyet mindenkinél külön-külön kell megoldania földi életében, halála előtt, mert bennünk van „Isten országa” (Mt. VI.) Isten országának tipikus a jellemalkata, amelyre igényt tart a teremő művész: Isten. Követelménye, hogy eszmei jellemalkatunkat kiizzadjuk minden áron, mert minden lélek képe-mása,

Elmentek a harangok...

Vajjon sokan voltak-e, akik e hét utolsó napjain az önzés és anyagiasság nagy tülekedésében észrevettük, hogy valami megszokott hang hiányzott fülünknek? Hang, amely ébreszt, ébédpihenőre szólít, állat minket s a nap többi szakában hol a templomba, hol a temetőbe hívogat. Észrevettük-e, hogy a tornyok ezen fenséges muzsikája elhallgatott s helyette a nagyheti kereplők süket berregése hallatszott, mintha óriás tücskök ciripelték volna a Megváltó kinszenvedésén borongó világlelékek monoton gyászát?

Még ma is élenken elem tárl az a misztikus kép, mely négy évtizedes koromban felvidéki szülővárosomban a harangok elnémulásával megkapott. Mindennap a déli „Angelus”-ra figyelmestető, a város katonapolgáryegyhámpolgáryegyházam vártam a legjobban. Valószínűleg önző kis csibe módján, mert akkor ültünk asztalhoz ebédelni. Ilyen éhes önzéssel vártam azon a bizonyos nagycsütörtökön is a déli harangsóót. Várom és egyre várom, de a harangok csak nem szólalnak meg. Amikor asztalhoz ültünk, ki is nyilatkoztam ezt a megfigyelésem, amire édesatyám azt válaszolta nekem az ájtatos példaszó nyomán:

— Fiacskám, a harangok ma elmentek Rómába s csak szombaton kerülnek vissza.

Természetesen nem tudtam, mi az a Róma, hol és merre lehet, csak nagy bánat szállt az én apróka szívemre a harangok eltávazása miatt s keservesen el-sírtam magam. Kis kereplőt nyomtak a kezembe vigaszul, hogy azzal pótoljam jó magam is az eltávazott harangok rendelkezését. S amikor nagyszombaton egy-másulán újra megszólaltak a tornyokban a harangok, valami leirhatatlan öröm s felejthetetlen ünnep vésődött örökre a lelkembe. Azóta szeretem a harangok muzsikáját.

Árva magyar lelkem harangjai tizenhat esztendő óta némák, elrabolta őket Trianon. Tizenhat éven át csak nagyheti kereplőket kell hallgatnom. S öszülő fejjel, tul az élet delén minden nagyszombaton egyre csüggedtebben kérdelem:

Mikor jösztek már meg Trianonból és mikor akarjátok már hirdetni a dicsőséges magyar Haláluját? (—ány.)

Kisebbségek a politikai súlyesztőben.

Írta: dr. vitéz Nagy Iván, a Magyar Nemzetpolitikai Társaság elnöke.

Abban a pillanatban, amikor 1920 június 4 én a trianoni békediktátum aláírásakor jogilag megszűnt az ezer éves magyar állam a maga régi határai között, megszületett a nemzetközi jogban egy új személyiség: a nemzeti kisebbség fogalma. Az egykori uralkodó magyar fajból három és fél millió lélek ezzel az aktuális idegen impérium alá kerülve, többségi népől egyszerre kisebbséggé degradálódott. Három és fél millió magyar maradt akkor tul a határokon. Ez a szám azonban, sajnos, a mai napig meglehetősen csökkent.

Hogy történt ez? Kezdhethük így szomorú és vádoló mea culpa-val. 1910-ben a Felvidéknek 1,069 000, Erdélynek 1,660,000, a Délvidéknek 572,000 magyar lakosa volt. Közülük több mint 400 000 en „menekültek” át: bírák, katonatisztok, tanárok, köztisztviselők, postások, vasutasok, tizezerszámra hagyták ott hivatalukat, városaikat, szülőföldjüket. Végzetes tévedés, öntudatlan ártulás volt ez, mert hisz a haza nemcsak népességből, hanem a földből, az ősi rögéből, a szülőföldből is áll. Hogy is mondta Végvári:

„A sors kiáltott: válasszatok hát. A szülőföldet-e, vagy a hazát?”

megváltozott szerelmese, akiket maga mellett óhajtott látni örök csarnokaiban, isteni szalonjaiban.

Az abszolút bensőnk — Isten országa — kijegecesítésének vannak módjai és eszközei. Ezeket csak négyféle eszköz — kategóriába lehet beosztani mint a benső szövevényes élelmény-világunkat szervező pedagógiai emberi és isteni eszközöket. A jellem — Isten országa — az akarat által szándékosan szerzett és kialakított tulajdonságok összessége. Eszközei: a lélek őszinte vezetése a hozzáértő ember által; a fájdalom, az agónia és a kegyelem igénybevétele Isten által. Nincs több. Csak négy. Az ember csak egy módon nevelheti embertársát a bensőségre: megne-

és rosszul értelmezett hazafiságból ezrével hagyták ott testvéreink a szülőföldet, az apai házat, ahol bölcsőjük ringott, a templomot, ahol keresztelték őket, vagy esküvőre mentek, az iskolát, ahol először tanulták edes magyar nyelvüket, a zugó erdőket, a pisztrángos patakokat, csak azért, hogy itt vagyonlakásokban évenként átgyék a menekültek könnytől keserű kényerét. A helyükben pedig a bírói székekbe, a hivatali szobákba, a mozdonyokra és a távirógépek meire az új fővárosokból ömlött az új és idegen hivatalnokkerég. Elárastottak minden és megállított minden pozíciót, egyenest érkeztek a legfőbb állásokba, sokszor nemcsak rátermettség, de törvényes képzettség nélkül is.

A magyarok mentek, egyik család a másik után, az újak érkeztek, egyik familia után a másik. A megszállott területeken egy egészégtelen verátömlésztörtént az intelligenciát tápláló ősi magyar érrendszere.

És amikor ők voltak az urak már mindenütt és bizony mégis csak magyar magyar szó hangzott az utcán, magyar darabokat játszottak a színházakban és magyar nótát húzott a cigány, megdüb-benve eszméltek rá, hogy mi lesz, ha ezt

velt énjével. Isten azonban benső intimitásunkba besegíthet: kegyelmével, vagy ha ez nem elég, akkor a fájdalommal és a halálosági agóniával.

Valjuk be mi is a ferdeszemű japánnak, hogy azért nincsen az európai kereszténységnek alleluja jelképe, mert nem vagyunk még elég finomérzűek — sensibilibek — mélyen figyelmesek az abszolút tanítókra, az isteni kegyelemre s így Istennek fájdalommal és agóniával kell szüntetnie megváltott szerelmeseit, hogy hozzá, az égbé ténjenek. E fegyelemnek pedig csak kereszt a szinboluma.

De mi erősen s rendületlenül bizunk, hogy éppen a fájdalom és az agónia azok az isteni kegyel-

a külföld egyszer észreveszi. Igen nagy fontossága volt tehát, hogy milyen statisztikai eredmények bontakoznak ki a háború utáni népszámlálások adataiból. Mind a három utóállamban meg is tetek mindent, hogy az eredmény ne legyen kétséges: a magyarságnak tizezreit gyilkolták le a népszámlálás rubrikáiban. A rendelkezésükre álló eszközök egész légiót, császt, erőszakoskodást, hamisítást és otromba trükkök egész seregét alkalmazták a magyarságk szemből, hogy legalább a statisztikában ne legyen nyoma az imponáló számú magyarságnak.

Népszámláló biztosokul rendesen csendőröket, vagy pénzügyőröket, általában magyargyűlöli többségi lakosokat alkalmaztak, akik a legönkéntesebben töltötték ki a nemzetiségi adatokat, köztisztviselőket, katonákat, tanítókat általában a többségi népekhez tartozóknak könyvelték el. Aki mégis ragaszkodott magyarságához, azt súlyos adóbehajtással, vagy illetékbírásgalással fenyegették meg. A városok magyarságát pedig globálisan így csökkentették, hogy a környékbeli nemzetiségi falvakat hozzájuk csatolták, ami által az arányszám természetesen lényegesen rosszabbodott. Egy felvidéki városban a népszámlálás idejére egy zászlócsk cseh katonaságot vezényelték; amint a népszámlálás napja elmulott és a cseheket ott elkönyvelték, visszavitték őket Csehországba. A legnagyobb érvágás a magyarságon azáltal történt, hogy szigorú névelmezés alapján, azokat akinek tolos, romános, szlávos németes neve volt, semmiképpen sem írták be magyarnak. A legkiáltóbb kormányzati trükk pedig az volt, hogy a zsidóság, amely még 1910-ben majdnem száz százalékban magyar anyanyelvűnek voltotta magát, a Felvidéken és Erdélyben is külön nemzetiségként kezelték, ami természetesen főképpen a fővárosokban, nagy mértékben rontotta a magyarság arányát.

Az így megcsontított számú magyarságnak a bekeszerződés és az ugynevezett kisebbségi szerződések értelmében joga van panaszai a Nemzetek Szövetségéhez fordulni. Meg is tette ezt a magyarság és számtalan üldözött és elnyomott panaszolt már fel, de anélkül, hogy egy esetben is száz százalékos elégtételt kapott volna. Így, amikor az amerikai presbiteri egyház Erdélyt bejáró küldöttsége emlékirattal fordult a Népszövetséghez a magyarság elnyomása ügyében, a román kormányválasz egy felekezeti magyar iskola állami tulajdonba való vételéről azt írta, hogy miután Erdélyben olyan nevű község nincs, az elközbáz nyilvánvalóan meg sem történhetett. Merte ezt vakmerően megcsinálni akkor, amikor az amerikaiak az illető község nevét magyarul írták, ok pedig helységnevtárlukban csak románul tüntetik fel a községnevét. Más esetben egy súlyosan bántalmazott magyart csak akkor bocsátott szabadon a csendőrfőmester, mikor az aranyóráját neki adta. A román kormányválasz erre meg volt volt, hogy illetőtől nyilatkozatot vettek ki, mely

mes fegyvermezők, amelyeknek sulya alatt naggyá nő a kereszténység pálmája és az Evangelium mustárfája. Az egyedet legerősebbé a családtagokat legintimébbé és a nemzetet legszolidárisabbá mindig a keservek és fájdalomak tették. A német nemzet sohasem volt nagyobb mint most, amidőn elszigetelődtek tőle a népek. A nemzetek szociálpolitikáját s nálunk az „egri normát” bontakozóvá, szin-pompássá, illatossá a társadalmi tövisiek segítették.

Magyarok föltámadását is nem az Alleluja hangulat, hanem a megcsontítottágnak borzalmi, keresztifája érleli. Érlelje!

P. Oslay Oswald.

szerint az aranyórát „baráti ajándékul” adta a csendőrnök. Ilyen s ehhez hasonló hazugságok alapján utasította el a Népszövetség a legtöbb kisebbségi petíciót, ami önmagában is bizonyítja a panaszlejárás hibáit és helytelenségét.

Európában 48.000.000 ember él kisebbségi sorsban és harcol jogainak biztosításáért. A revízió gondolatának erősödésével az utódállamok többségi népei a büntető igazság közeli eljövételét való felelmükben újabbán még többször ragadtatják magukat kisebbségek elnyomó cselekedeteire. Hát csak csinálják! Próbálták már a magyarságot a századok folyamán megsemmisíteni: tatár horda, török uralom, Caraffa vérengzése pusztított bennünket és ime a né-

pek országutjának keresztlezésében mégis megütlük ezeréves fennállásunk ünnepét. Hittel hirdetjük, hogy: hiába a meghamisított statisztikák, hiába a gyűlölet és félelem nászából fogant kegyetlen rendelethez, elpusztítani mégsem tudnak bennünket. Lehet, hogy a statisztikai rovatokból hiányozni fog néhány ezer magyar, de az ezeréves magyar kultúrát és a határokon túli területek magyarságának lelkét megölni nem tudják. A többségi népek kétségbeesett kapkodása az utódállamokban gyöngeségüknek és kishitűségüknek kétségtelen jele. És ez kell, hogy adjon minden magyar szívébe, innét és tul a határokon, hogy nem tart ez már sokáig: **közeledik a feltámadás!**

Veres Zoltán országgyűlési képviselőnk a választókerületben.

Mindenütt lelkesen és szeretettel fogadták.

F. évi április hó 1-én, 2-án és 3-án a salgótarjáni kerületnek közkedvelt és szeretetben álló képviselője, kerületének több községet meglátogatta. Április hó 1-én Vizslás, Kazár, Mátrazsáze és Zagvaróna községekben tett látogatásokat. A választó polgárok mindenütt, pártkülönböztetés nélkül kitörő lelkesedéssel fogadták a népszerű és közkedveltségnek örvendő képviselőt. Vizsláson a nemzeti színű zászlókkal feldíszített házsorok között bevonulva a községházánál egy iskolás kislány üdvözölte csokorral, majd a vizslási kántortanító Bóna József üdvözölte tartalmas és meleg szavakkal. A községi elöljáróság tisztelgése után hosszabb ideig elbeszélgetett a vizslási választó polgárokkal. A látogatás után Szentirmay István tanító köszöntötte meg a község lakosai nevében a képviselő látogatását és eddig kifejtett eredményes támogatását. Kazáron, az ottani iskolában Márkus Lajos plebános köszöntötte és üdvözölte meleg, szeretetteljes, bensőséges szavakkal az országgyűlési képviselőt. Közel 2 óra hosszat beszélgetett el ezután a képviselő a választó polgárokkal és hallgatta meg főleg a munkanélküliek és a szegények számos panaszait. A gyűlés befejeztével Dzsida József bányafőnök üdvözölte meleg szeretettel a képviselőt. Mátrazsázén az ottani nemzeti színű zászlókkal fellobogóztatott iskolában várta a lelkes tömeg az országgyűlési képviselőt, s a választópolgárok nevében Bata István községi bíró üdvözölte a képviselőt. Ezután hosszosan elbeszélgetett közvetlenül a választó polgárokkal, felvette a különböző panaszokat, megígérte a közbejárását és segítségét. A gyűlés Drávay Aladár tanító üdvözölő szavaival ért véget. A kazári körben tett látogatása alkalmával mind a három községbe elkísérte Csekegy Sándor kazári főjegyző, aki egyúttal a legmesszebbmenő ügybuzgalommal működött közre a községeket érintő közérdekű és magán panaszok megvilágosításában és előterjesztésében.

Zagvaróna községben a diszkapunál a tanuló fiatalok nevében magyar ruhás kislány remek szelgücsökkel köszöntötte a képviselőt. Ezután a Hangya Szövetkezet nagytérmeben megtartott gyűlést Kőröndy Tibor jegyző felülvizsgálta meg és üdvözölte meleg és közvetlen szavakkal az országgyűlési képviselőt. Veres Zoltán képviselő megköszönve az üdvözlést, hasonló meleg szavakkal válaszolt a közvetlen üdvözlő beszédre, majd hosszosan és közvetlenül elbeszélgetett a választó polgárokkal. A gyűlés befejezése után Galbács Gyula kántortanító mondott köszönetet a képviselőnek a szíves látogatásért.

Április hó 2-án Pogony községben tett látogatást az országgyűlési képviselő, ahol határozatlan lelkesedéssel fogadták a választó polgárok. Az iskola bejáratánál Rudra György kántortanító üdvözölte az országgyűlési képviselőt, aki közvetlen és meleg szavakkal válaszolt az üdvözlésre, majd hosszosan elbeszélgetett a pogonyi választó polgárokkal. A gyűlés befejeztével Varga Miklós földbírtokos mondott köszönetet a képviselőnek a

látogatásért. Ezután az országgyűlési képviselő kisértével párpercre megállt Zabar községben, ahol az utépítkezés iránt érdeklődött. Onnan Cered községbe ment ahol Balázs Béla plebános igaz magyaros vendégszeretettel vendégül látta őt és kísértét, az ebéd alatt pedig a községi dalárda Gyürky Ferenc kántortanító vezénylete alatt hangversenyt adott. A ceredi választó polgárok nagytömege az iskola tantermében várta az országgyűlési képviselőt, akit Balázs Béla plebános üdvözölt közvetlen és meleg szavakkal, kiemelve az országgyűlési képviselőnek Cered község érdekében eddig tett nagytékű és maradandó alkalmakat jelentő tevékenységét. Az országgyűlési képviselő meleg és közvetlen szavakkal válaszolt az üdvözlő beszédre és kijelentette, hogy mindenkor önmagával és készséggel fog megvárni minden alkalmat arra, hogy Cered községnek úgy közérdekű, mint az egyes polgároknak magánérdekeit ügyeit felkarolja és tőle telhetőleg teljesítse. Ezután hosszosan elbeszélgetett a választó polgárokkal, majd a gyűlés Dr. Friedmann József földbírtokos kedves és meleg záró szavaival ért véget. A ceredi körben az országgyűlési képviselőt Trócsányi Dezső körjegyző kísérte el, aki egyúttal a községeit érintő ügyekben is kellő szakfelvilágosítást adott. Ezután az országgyűlési képviselő Róna község részben tett látogatást, ahol a diszkapunál Környey József igazgató tanító üdvözölte meleg szavakkal, majd magyar ruhás kislány gyönyörű székfű csokort nyújtott át a népszerű képviselőnek. A választó polgárok nevében Környey József igazgató tanító nyitotta meg a gyűlést, kiemelve, hogy a multban még sohasem történt meg, hogy ezt a község részét valaha is országgyűlési képviselő meglátogatta volna, s így annál nagyobb a választó polgároknak az öröme, s annál bensőségesebb a meleg és közvetlen szeretet és ragaszkodás Veres Zoltán képviselő iránt, mivel látogatásával kifejezésre juttatta, hogy az elhagyott Róna község választó polgárainak ügyes bázis ügyét is szíven viseli. Veres Zoltán országgyűlési képviselő meleg és közvetlen szavakkal köszöntötte meg a bensőséges és szeretetteljes üdvözlést és fogadtatást, majd hosszosan elbeszélgetett a választó polgárokkal, így megígérte, hogy továbbra is minden ügyüknek lelkes támogatója és pártfogója lesz. A gyűlés befejeztével Hulitka Mátyás községi bíró köszöntötte meg a látogatást és a választó polgárok további rendíthetetlen bizalmáról biztosította a képviselőt. A zagvay kör községeiben Virágh Károly körjegyző kísérte az országgyűlési képviselőt és adta meg az esetleg szükséges kellő felvilágosítást.

Április hó 3-án először Mátraváralja községet kereste fel országgyűlési képviselőnk, ahol az iskolában Tóth János godola községi bíró üdvözölte keresetlen szavakkal, majd Russ Mihály tanító méltatta a képviselő érdemeit és tolmácsolta a község lakosságának iránta érzett szeretetét. A választókkal folytatott beszél-

Elertex — Elersupertex csodaszövetek

pazar tavaszi mintákban

M. Nagy Lajos
Ürídvtatótűltűben
SALGÓTARJÁN
Városházával szemben.

len beszélgetés után az igazgatói szobában hallgatta meg egyesek panaszait és sérelmeit, ígéretet téve, hogy azok orvoslása ügyében lelkiismeretesen el fog járni. Mátraváraljáról a déli órákban Homoktereny községet látogatta meg, ahol ugyancsak az iskolában várta őt és kísértét a község lakossága. Itt Félégyházi Dezső bányafőmérnök üdvözölte a képviselőt és kérte a jövőben is támogatását a községgel szemben. Közérdekű kérések meghallgatása után néhány magán kérelmet és panaszt vetett fel és Bányász Gyula tanító záróbeszéde után a község lelkes ovációja közben hagyta el a községet.

Ebéd után a Mizserfai kaszinóban az ottani telepen lakók közül fogadta azokat, kiknek kérésük, vagy panaszuk

volt hozzá s itt is megígérte legmesszebbmenő támogatását.

Veres Zoltán országgyűlési képviselő látogatási körútján mindenütt elkísérte dr. Matyasovszky Kamill járási főszolgabíró, valamint Kraft Jenő Nep. titkár.

Az országgyűlési képviselő a meglátogatott községekben és telepeken több helyen tett magánbeszélgetést is egyéni látogatást. A kerület többi községeinek és telepeinek látogatását képviselőnk ünnepek után folytatja. Általában a kerület községeinek lakossága és választó polgársága közvetlen kapcsolatban van a képviselővel és úgy szemléli mint személyen keresztül képviselt építő és jobb jövőt megalapozó politikai iránt a legnagyobb bizalommal viseltetik.

ÁPRILIS 18-ÁN A MAGYAR RÁDIO HELYSZINI KÖZVETÍTÉST AD SALGÓTARJÁNBÓL

Az elmúlt kedden városunknak kedves vendégei voltak. A rádió igazgatóság részéről ugyanis lenjárt Salgótarjánban dr. Koudela Géza régi kedves ismerősünk és Tucsányi István a rádió műszaki beszélője, valamint lovag Schwing Károly a helyszíni közvetítések irányítója, akik dr. Förster Kálmán polgármesterrel a keddi éjszakába nyúló tárgyalások során részletesen megbeszéltek a f. hó 18-iki helyszíni közvetítést Salgótarjánból. A tér és időbeli nehézségek miatt a tervezett helyszíni közvetítés már 17-én viaszlemezre kerül és szombaton (18-án) játszódik le. Nagy és emlékeztetés napja lesz tehát április hó 18-ika Salgótarjánban. Ezen a napon délután 5 órakor először fog megszólalni a mikrofon előtt Salgótarján, hogy a beszélő dr. Koudela Géza Salgótarján régi nemes barátjának és Tucsányi István a rádió közismert műszaki szakemberének hivatalos ajkán

megmutassa a verejtékesen dolgozó, fűtőtűt és koromtól fekete arcát, de mégis fehér lelkét.

Ez a közvetítés — szemléltető színes kép fog adni a magyar rádió hallgatók-

nak a mi kies fekvésű, erdőkoszorúzt városunkról, annak közgazdasági és turisztikai jelentőségéről. Meg fogja szólni városunk polgármesterét és nagynevezű vállalatunk vezetőit is. Elvezet a lüktető munka színhelyére, a bányák és gyárak kérges kezű dolgozó és becsületes magyarjai közé. Izeltől fog adni a bányai és acélgyári dalárdák és zenekarok művészi képességeiről. Bizony meg a mi szívünket is meg fogja remegtetni a „Szerencse fel!” bányászhimnusz lenyűgöző szép dallama. Boldogok volnánk, ha Salgótarjánban a mikrofonon keresztül kisugárzó lelke sok új és hű barátot szerezne a mi szép, gondokkal küzdő, de egy szebb és jobb magyar jövőben rendületlenül hívó karancsalji városkánkban. A város kedves vendégeinek jóváhívatól a Rádió Élet legközelebbi száma is képekkel illusztrált cikket hoz Salgótarjáról. Reméljük, hogy a rádió hallgatók ezrei fel fogják fedezni Salgótarjánt és a város fejlettségét, közgazdasági jelentőségét, turisztikai és természeti adottságait fogva végre el fogja foglalni a magyar városok színes koszorujában az őt méltán megillető helyet.

VERSEK

Ibolyák.

Irtá: k. Kraft Aladár.

Kedvenc virága volt az ibolya.
Hiszen csak azért várta a tavaszt,
Mert az midég ibolyát fakaszt.

S egy csunya, hideg tavaszi napon,
Kicsiny kezében ibolyát fogott,
Mikor a szíve már nem dobogott.

Azóta, hogyha látok ibolyát
A két szemem könnyekkel lesz tele,
S ibolyák nyelvén beszélek Veled.

A kis bársony ruha.

A kis leányom új ruhát kapott.

Olyan édes rajt a kis ruha,

— Galléria rózsaszín, a bársonya puha. —

— És mégis úgy fáj, hogyha benne látom.

— Kicsiny ruha, édesen fodrozott, —

— Valaha abban Anyuka bálózott,

Édes kicsikém, drága csöpp Baba,

Te örökölted a szép kis ruhát,

Igy ölel lágyan át az Anyukád.

Ébredés...

Csitt! valami készül itt.
Rügyecske pattan, zöldel a csalt!
A kis madár innótát köszörül
S a napsugárnak csattogva örül.

Csitt! valami készül itt.
Szökölő őz hegyezi a fülit,
Páriját keresi ő is izibe,
Akár az erdőn-bugó gerlice.

Csitt! valami készül itt.
A rigó élve fűtlyűt kanyarít.
S odvából buvik, mint egy vén kamasz
Mackó uram. Csitt! Megjött a tavasz.

A megrőlőrealtálj 36. M. Kőr. osztályosajáték olyan nyári eseményeket nyújt, melyet senki sem hagyhat kihasználatlanul. — 1.560.000 pengével, azaz 156.000.000 forinttal, a nyeregmények összegét. Az elérhető legnagyobb nyeregmény — 700.000 pengő! Jutalom 400.000 pengő! Főnyeregmények 300.000 P., 100.000 P., 60.000 P., 55.000 P., 50.000 P., 45.000 P., 35.000 P., 25.000 P., azaz 21 db. 20.000 pengő nyeregmény 32 db. 10.000 pengő nyeregmény! Lényeges, hogy az első 4 osztály főnyeregményeit majdnem dupláira emelték. Most van az az alkalom, ha kockázattal nagy vagyonra szert tennél! Siessen On is, mert a sorjegyek nagy kelendőségnek örvendenek. A húzások már 17-én kezdődnek.

Házasságonyi! Megjelent a Dr. OETKER újr. 1936. évi első kiadású Házasságonyi receptkönyve, melyet kívánunk bárkinek ingyen és bérmentve küld: Dr. OETKER A. TAP-SZERMŰVEK Budapest, VIII. Cont. u. 25. Süttör és vanillincukor ára most levelenként 12 fill.

Hírek és különfélek

Személyi hír. P. Oslay Oswald volt ferences tartományfőnök e héten két napig városunkban tartózkodott s a városházán a kolduskérdésben megbeszélést folytatott a polgármesterrel.

Sándor napján dr. Förster Kálmán polgármester úgy a maga, mint a város közönségének nevében üdvözölte dr. Sztranyavszky Sándor képviselőházi elnököt, volt országgyűlési képviselőket. Az üdvözlésre dr. Sztranyavszky Sándor az alábbi meleghangú levélben köszöntö meg a polgármesternek az üdvözlést: „Nevem napján nagyon jólesőn emlékeztem meg rólam, szép városod közönsége nevében is kifejezésre juttatva jókívánataitokat. Kérlek, fogadjatok legszébb köszönetemet és íránytok értett igaz megbecsülésének és szeretetének kifejezését.”

Sziriai lelkes Szalgótarjánban. Mr. Johannes Tamás sziriai evangélikus lelkes a hazájában lefolyt keresztényi misztériumok óta hazatérni járja a nagyvilágot, Isten országát hirdelve. Magyarországi előadó körútján 14-én, husvét után kedden Szalgótarjánba is ellátogat, ahol az evangélikus templomban este 7 órakor előadást tart az előzártsi keresztény állapokról. Erre az előadásra, ami tolmácsolva lesz az érdeklődők figyelmét felhívja az egyház elnöksége. Závargapálván 15-én, szerdán este 8 órakor tart előadást az evangélikus kápolnában.

Univer nyelvtanfolyam nyílt meg Szalgótarjánban az ev. templom mellett levő elemi iskolában. Nagyszerű gyakorlati módszer és gyors eredmény jellemzi a tanfolyamot, melyen nincs tandíj, csupán gyermekeknek 80 fillér, felnőtteknek havi 1 pengő könyvhasználat. Elég nagy érdeklődés nyilvánul meg a nyelvtanfolyamok iránt, melyek kedden és pénteken tartanak meg d. u. 5-6 óráig gyermekeknek a német nyelvből, 6-7 óráig felnőtteknek az angol és 7-8 óráig a németből. Ugyanekkor lehet beiratkozni is.

A „MAVOSZ” (Magyar Vasutasok Országos Szövetsége) helyi csoportja megalakítása városunkban. Folyó évi március hó 29-én délután 3 órakor impozáns keretek között alakult meg Szalgótarjánban a Magyar Vasutasok Országos Szövetsége helyi csoportja. Alakuló gyűlést a Máv. segédszili kör összes helyiségeiben tartották. A mintegy 100-120 főből álló vasutas csoport a nagyszerűen majdnem teljesen megtöltötte. 3 óra után a gyűlés kezdetét vette. Megnyitó beszédet Hetényi Lóránd főintéző, a MAVOSZ miskolci kerületének főtitkára mondotta. A megnyitó beszéd után megalakult tisztikar a következő sorrenddel: Elnök: Fekete Károly főintéző, államfőnök Szalgótarján, Ügyvezető elnök: György Béla intéző, Szalgótarján, Altitest: Varga József intéző, államfőnök Kisterenye, Pohl Rózsa intéző államfőnök Somoskőújfalu, Szalgó János nyugdíjas főkapitány Szalgótarján, Főtitkár: Haraszt Gyula államfőfelügyelő Szalgótarján, Titkár: Nyerges József géplakatos, Szalgótarján, I. jegyző: Maczkó József államfőfelügyelő Szalgótarján, II. jegyző: Tóth József óráberész segédmozdonyvezető Szalgótarján, Pénztárnok: Balogh István főraktárnok Szalgótarján, Ellenőr: Juhász Lajos kocsiszester Szalgótarján, Balogh Sándor tolatásvezető és Fülöp István mozdonyfűtő Szalgótarján és még ötven választmányi Szalgótarján, Somoskőújfalu és Kisterenye államfőokról. A tisztviselői kar megválasztása után az újonnan megválasztott elnök, Fekete Károly államfőnök mondotta el székfoglaló beszédét üdvözölve az Országos Központi Ügyvezető Elnököt, Szántay István felügyelőt, a gyűlés szónokait Schworbauer Lajos ellenőr, a miskolci kerületi főcsoport titkára, Györke János Mavosz főtitkár, a Fűtők és mozdonyvezetők szakcsoportjának kiküldötte és végül Szántay István felügyelő voltak. Szántay István felügyelő országos ügyvezető elnök kifejtette a szövetség célját, melyből a következő részek tűnnek ki: Egyrészt erősíteni és irányítani a Magyar Vasutasság testületében a tettei kész hazafias szellemet, mindenkor készen, az alkotmányos hatalom törvényes rendjének megvédelmezésére; másrészt a teljesített munka igazságos értékelése alapján gondoskodni a tagok erkölcsi, anyagi, szociális és kulturális érdekeinek kielégítéséről és intézményes biztosításáról.

A MANSZ. kulturestje.

Mint a téli hosszú, sötét napok alatt lelkünkbe reáradókat unalomérteget elsimítja a kora tavaszi napfény, mint ahogy a gond, a bánat, a keserűség hámlik le rólunk, ha egy üde mosolygó leányarcot látunk, úgy hatott, ilyen felüdülést, napfényt és derűs mosolyt varázsolt elő a MANSZ kultur-estje azok lelkéből, akik a fardadatlan iró és rendező gárda óriás munkáját megjelensükkel elismerték. Bár a tavaszi sűrű eső sok készülődött otthon marasztalt, mégis tekintélyes számu előkelő közönség gyűlekezett össze április 4-én, szombaton az ipartestület dísztermében, hogy a csendes, megbúvó szerénységgel, az inségekért lankadatlanul fáradozó s a szebbnél-szebb ötletekből soha ki nem fogó MANSZ asszonyok és leányok ezen legfrissebb művében eléfűlt lelkét megfűrsze, felülsze. Szerényen, a reklámozás minden hangos eszköze nélkül rendezték meg gyönyörű műsorukat, olyan megbúvó szerénységgel, mint az ibolyák, amikor tavasszal meghuzódnak zsenge leveleik alá, de ha megkeressük őket s feljük hajolunk, hálából reánk lehelik egész illatlelküket s ha leszakasztjuk őket, azért a kis pohár vizért cserébe adják egész ibolyaké életüket.

A gazdag és magas színvonalu műsort Liszt: Szerelmi ábrándjával nyitotta meg Nagy Árpád, a világítalon zongoraművész. Kilógataltan technikával és művészi átélessel játszotta le a művet. Nem hagyhatjuk elslakani a rendezőség ezen nemes gondolkodását s a MANSZ eszmékhöz méltó törekvést, hogy városunk ezen mostoha sorsu szőlőjét művészi ambíciójában felkarolta.

A bevezető zongora számot követte dr. Nagy Iván miniszteri titkár, a Nemzetpolitikai Társaság illusztris elnökének szabad előadása: „Hány magyar él a világban” címmel. Most utólag bevallhatjuk, hogy kissé fáztunk ettől az előadástól, mert hiszen a rideg számok száraz felsorolása még a hivatás fasült közönségben is bizonyos kelletlenséget okoz, hát még egy műsoros est keretében. Hogy mindannyian a legkellemesebben csatlódtunk, az a szónok eleven, színes előadáskészségének legnagyobbb bizonyítéka. Eszrevetienül elvezetett minket a honfoglalástól kezdve végig az egész magyar történelmen napjainkig és számadatok egész sorával mutatta ki, hogy az egyes korokban hány magyar élt a földön. S amikor végül kimutatta, hogy mostan, az egész földkerekségen 12,300,000 magyar él, tehát több mint a cseh, szerb, svéd, stb., s számszerint ma is a hetedik helyen állunk az európai népek faji statisztikájában, már meg is győzött valamennyiünket arról, hogy ha ezer éve annyit baj, csapás és megpróbáltatás közt fenn tudunk maradni, leglőbb bizottsága a magyarság faji erényének és ez ad bizalmat arra, hogy higgyünk egy másik diadalmas ezer év elkövetkezésében! Hála és köszönet érte dr. Nagy Ivánnak, hogy csüggedő lelkünkbe a rideg számokon keresztül ennyi hitet és reményt tudott csépegetni. A kitűnő előadás lejegyzett tartalmát a közel jövőben lapunkban le fogjuk közölni.

A szabad előadás után Szabóné Fűzy Matild operaénekesnő jelent meg a pódiumon s kulturált szopránjának csil-

logó szépségével, énektechnikájának ragyogó művészetével s lelkes interpretálásával teljes egészében hozzájárult annak bizonyításához, hogy az ismert és sokszor hallott mesterművek nemcsak esztétikai és műtörténelmi szempontból érdekesek, hanem rendkívüli zenei élvezetet is nyújthatnak. Puccini: Pillangó kisaszonny és Mascagni: Parasztcseület c. operák örökségét áriáit adta elő s a vastapsot Kodály magyar dalaival halálta meg. Röder Alfréd zongora kíséretével méltón csatlakozott az előadó művészetéhez.

A műsor negyedik és utolsó számával „Az erős asszony” című, történelmi jelenet-sorozat következett. Semetkayné Schwanda Magda gimn. tanárnő, a mű szerzője a világtörténelem erős jellemű asszonyait mutatta be nemcsak a szak tudás, de az iró készség és művészi meglatás kristályos telhességével. A kilenc képből álló sorozat a kereszténységért vértanuhalt szenvedett római rabnő, Perpetua és három rabtársának jelenetével kezdődött s áttért a magyar történelem kimagasló asszonyaira, hogy végül bemutatssa a ma asszonyának a családban, a társadalomban és szociális tevékenységben kitündöklő heroikus küzdelmét. A szereplők: Dubovszky Sári (Perpetua), Vogel Ferencné (Gizella királynő), Koppány Mímó (Udvarhölgy), Nagy Béni (Kanizsai Dorottya), ifj. Krepuska Gézné (Lónyay Anna), dr. Lapsánszky Jánosné (Zrínyi Ilona), Milassy Mária (Mária Terézia), vitéz Jónás Ödönne (Teleky Blanka grófnő), Milassy Ilia (Leówey Klára), Horváth Lenke (Apollón), dr. Mányi Lajosné (A modern asszony), Barabás Lyvia, Kuhinka Mária, Karattur Edit (nemes leányok), ifj. Hunyár Ádám, Kemenes József, dr. Lapsánszky János, Lapsánszky Lóránd, Mátyus László, Obrincsik László és dr. Tóth Mátyás a férfi szerepekben, valamennyien tudásuk legjavát nyújtották nehéz s a színpadi alakítás művészetét megkövetelő jelenetekben, melyeknek művészi és esztétikai hatásait nagyszerűen kiemelték a korhű jelmezek s a kiválóan megkonstruált díszletek.

Semetkayné Schwanda Magda, mint már annyiszor, ennek a műnek a szépséges megírásával is olyan házagpótló munkát alkotott, mely magát önkéntelenül végtelen szerénysége dacára is a kimagasló irodalmi értékek közé emelte.

Nem lenne beszámolóink tökéletes, ha megelégednénk a rendezés fáradságos és áldozatos munkájáról, melyhez dr. Förster Kálmánné, dr. Holics Endréné, Schreiner Jenőné, Deák Józsefné, vitéz Jónás Ödönne, dr. Mányi Lajosné, Milassy Mária és Koltay Imre minden tudásukkal és rendelkezésre álló idejükkel hozzájárultak. A nagyszerű díszletek tervezésért és kiállításáért Győre Sándort illeti meg minden dicséret.

Hála a Teremtőnek, hogy közönyös lelkű ember kevesebb van, mint amennyi ibolya megerem csak egy tavaszon és mind-mind ilyen édes, szerény, jószágos és önfeláldozó. Akik felkerestük őket és feljük hajolunk, illatban és napfényben részesülünk. Napfényben, mely áttitá lelkünket, testünket, hogy jobbakká, egyszerűbbekké és igazabbakká váljunk.

(ány.)

Törv. védjegyű

„Eternit” tetőfedőpala nagylemez cső

sok ezer esetben fennyezzen bevált, kimagasló minőség.

Eternit Művek

Budapest, VI.,
Andrássy-ut. 33. sz.

Elárultók minden
nagyobb helységben

Táncsej lesz husvét vasárnapján
fél 9 órakor a Róm. Kat. Olvasókörben.
Belépődíj személyenként 60 fillér.

A Szerkesztő üzen.

Nagyon nehéz mesterség. Jönnek a levelek nap-nap után és egyre szaporodnak. Egyikben versek, másikkban szomorú játékok, harmadikkban világmegevalt eszmék, negyedikben politika, ötödikben közgazdaság, hatodikban fenyegetés, hetedikben tanácskérés és így tovább az emberiség összes nyavalyája végig és ujboldról kezdve. A szerkesztő u asztalára helyezte vissza. Pedig különösen a tragédiákat nem szívelhette, pláne ha azok huszontól felvonáson keresztül tartottak. Egyszer rá s ripakodott az altisztre: Hogy kerül ez vissza az asztalomra mindig? Maga szerencsétlen nem tudja, mit csinál. Ez huszontól felvonásos tragédia. Ki bírja ezt ki? Semmi az kérem az én tragédiához képest — válaszolt csendesen a jó ember. Az én tragédiám már huszontól éve tart. Akkor nősültem meg ugyanis, tetszik tudni. A szerkesztő ur így kénytelen volt elismerni, hogy emberének igazza van. Meghagyta hát a tragédia életét is. De itt vannak egymás hegyén hátán a levelek, válaszolni kellene, mert mindenki türelmetlenül várja a véleményét. Az altisztjére gondolt és elhatározta, hogy ma nagyon jó lesz mindenkinek és gyűjtő címek alatt az összes levelekre válaszolni fog. Először jöjjenek a tragédiáiról, ok igazán megérdemlik az elsőbbséget. Így:

Tragédia iró barátainknak üzenek: A beküldött darabokban általában az a hiba, hogy a tragédiák nem elég tragikusak. Egy jó tanácsot adhatok csak: senki huszontól évi házasélet előtt ne írjon tragédiát. A **drama írónak:** A darab végén még mindig sokan maradnak a szereplők körül életben. Ez nem igazi drama. Az igazi drámában fontos, hogy még a közönséget is megüsse a gula. A **vígjáték írónak:** Tragédiával nem vicc megnevetetni a publikumot. De humorral. Az igen. Ezt tessék végre egyszer már megpróbálni. A **költőnek:** Önöket szívó! sajnálom kedves barátaim, hogy a papírjuk legalább is nem Rockefellernek született. Amilyen jó költők mindnyájan, önök azt is megérdemelnék. A **zeneszerzőnek:** Jó szívvel ajánlom, hogy jobban tiszteljék a jövőben a magántulajdont. **Egy kis szőkeknak:** Azt kérdezi mondjam meg mi az a lovagja másra is rámosolyog? Folytatásos regény, aminek sevége, se hossza nincs. **Több érdeklődőnek:** Mikor lesznek jobb viszonyaik? Ez kizárólag önökön múlik.

A szerkesztő ur letette a tollat. Jóleső érzés fogta el. Ma nem hiába várják a szerkesztői üzenetet a lapban. Üzent. Tragédiákat, drámákat, vígjátékokat, verseket be lehet dobni a tűzbe. Mert hát kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza és azokért felöltséget nem vállal. Még csak az kellene!

Meghívó. Az Északi Ferences Plébánia Szivgárdája 1936. évi április hó 18-án, husvét utáni szombaton a Katolikus Körben és április hó 25-én, színtén szombaton az Acélgyári Olvasóegylet nagyertermében Operettelőadást rendez, amelyre mindenkit szeretettel várnak a Szivgárdisták. Az előadás kezdete mindkét helyen pontosan 8 órakor. Helyrak: Zenekari ülés 1:50, I. hely (I.—II. sor) 1:20, Többi sorok 1 P, II. hely 80, Állóhely 50 fill.

**HALÓK EBÉDLŐK
ÚRISZOBÁK
kombinált berendezések
Budapesti Bútorszalomban**

Budapest, VIII. Baross-utca 21.
Nagy választék.

Kedvező részletfizetésre.
Képviselőnk rajzalkat meghívására
díjmentesen bemutatja.

Meghívó.

A Salgótarjáni Kaszinó

1936. évi április hó 18-án délután 6 órakor saját helyiségében tartandó évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó és a jelen gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére két tag kijelölése.
2. Igazgató évi jelentése.
3. Pénztárnok és számvizsgáló-bizottság jelentése és a tisztikar részére a felmentvény megadása.
4. Az 1936. évi költségvetés megállapítása.
5. Indítványok.

Az alapszabályok 11. §-ának 7. bekezdése értelmében indítványok a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal az igazgatóhoz adandók be.

Salgótarján, 1936 április hó 6-án.

Róth s. k.
elnök.

Nagy ötöme leve.

ha

Lapunk más helyén közöltük, hogy autó és motorvezetői tanfolyam nyílik meg városunkban. A tanfolyam vezetője Romváry Emil gépészmérnök már meg is érkezett városunkba, állandó tartózkodásra. Jelenkezést meg elfogad kiadói hivatalunk. Külön oktatás is van. Az első órákon díjmentesen is részt lehet venni.

Rányamozgók hírei. A baglyas-ajai és pálfalvai bányamozgók a húsvéti ünnepek alkalmából kimagasló ünnepi műsorral kedveskednek hű közönségüknek. A két ünnep napon előadásra kerül Ibsen világhírű drámai költeménye: PÉER GYNT, főszerepben Hans Albers és Lucie Höllich-el, továbbá a grandiózus kiállítás, pompásan sikerült oparett: BAL A SAVOYBAN, Ábrahám

Pál zenéjével, Alpár Gittával, Bárony Rózsival és Hans Járay-val a főszerepben. Kísérő műsorok: "Micki mint tüzlőt" trükkfilm, továbbá a "Szinpompás Svajc" kulturfilm és a "Világhíradók". Az előadások mindkét helyen a vasárnapi rendezőpontokban lesznek megtartva a szokott olcsó helyárakkal.

Esztergom-Vízvárosi Irgalmas Nővérek LEÁNYNEVELŐ INTÉZETE

Az intézetben — internátussal egybekötve — következő iskolák vannak: tanítónőképző, leányintézet (szep-temberben nyílik meg a VII. osztály), polgári leányiskola, elemi iskola. Az érdeklődőknek kérésre küldjük tájékoztatót az Intézet Főnöknője, Esztergom.

Bizakodó jelenségek gazdasági helyzetünkben.

Mielőtt ünnepi szünétét megkezdte volna a törvényhozás, Fabinyi Tibor pénzügyminiszter betértesztelte a jövő évi költségvetést és a betérjesztés alkalmával nagy s a gazdasági élet minden területét felölelő beszédet mondott. Előtaglatlanul megállapíthatja mindenki, aki a parlamenti ülés felolvasást figyelemmel kísérte, hogy a pénzügyminiszter beszédének nagy sikere volt. Nem csak az az általános figyelem mutat erre, amellyel szinte pártkülönbség nélkül a csaknem kétórás beszédet a Ház követte, hanem az ellenzéki oldal magatartása is, amely pedig ilyenkor különös szeretettel szokta a maga támadó fegyverezését megakadályozni az egységes hangulat kialakítását. Érthető is ez az igyekezet. Hiszen valójában a pénzügyminiszter sa-fárkodásán keresztül dől el nemcsak egy kormány, egy rendszer, de valójában az egész ország gazdálkodásának sorsa is. És ennek a gazdálkodásnak a viteltől tükörképe a költségvetés, amelyet érthető érdeklődéssel várt az ország és s nagy figyelemmel hallgatott meg az országgyűlés.

Ha egyetlen jelzővel akarunk jelölözni a pénzügyminiszter beszédét, azt mondhatnánk rá, hogy "bizakodó".

Bizakodó, még pedig a legizomnabb értelmezésében a szónak mert, hogy mennyire kerül a pénzügyminiszter meg a "látszatát is, mintha a számok reális világában a legkisebb illúzióknak, vagy önáltatásnak helyet akarna adni, arra elég példa, ha záró szavait idézzük.

Ezekben azt mondja Fabinyi pénzügyminiszter:

— Vannak biztató jelenségek, de ezeket tulbecsülni nem szabad. Annyi bizonyos, hogy a beteg erőt öröndetesen gyarapodnak, de még mindig lába-dozik és végzetes lenne, ha állapotát a teljesen egészséges ember helyzetével összehasonlítva, olyan feladatok teljesítésére vállalkoznék idő előtt, amelynek sulya alatt össze kellene roppania. Ezért feltétlenül szükséges, hogy továbbra is a józan orvosság és előrelátó megfontolás útján haladjunk.

A pénzügyminiszter szavai elárulják, hogy bár látja a javulás jelenségeit, de ez korántsem téveszti meg s nem adja át magát a kecsesgőg gondolatnak, mintha már minden veszélyen túl volnánk s nem kellene megfontolt erővel tovább küzdenünk.

Nagy erőfeszítésünkbe fog még kerülni, míg mindazon nehézségekkel

meg tudunk küzdeni, amiket a hitelkér-dés, a pengő biztonság, a külföldi tar-tozások rendezése, a valutakérdés jelentenek ma a gazdasági életben s melyek még azon szerencsésebb országokban is éreztetik a maguk nehézségeit, amelyek nem szenvedtek annyit a háborúban, a megzavarásban és a forradalomban, mint mi.

Lassu öntudatos és kitartó munka szükséges ahhoz, hogy még ennyi baj köz-pelte is meg tudjunk állni a magunk láb-ban s meg tudjunk felelni rendelteté-sünknek.

Mennyire megnyugtató mindnyá-junkra, hogy még ilyen helyzetben is a javulástól számolhat be a magyar kincstár legfőbb óre: a pénzügyminiszter.

Hiszen, hogy több példát ne hoz-zunk elő a magyar polgárság áldozatkész-ségére, elég ha az agrártársadalom nagy erőfeszítését említi, amellyel sikerült is a még 1932-ben 225 millió pengő hátralekötött adótarozást nem is egészen három esztendő alatt 82 millióra leszo-rítani s ezzel a polgári kötelességtudás-nak és teljesítésnek olyan példáját felmu-ltatni, amely szinte korméjőre e társadalmi osztály sulyának és jelentőségének az ál-lam életében.

Ez áldozatkésztség viszont azt a feladatot rója a kormányzásra, hogy semmi áldozattól ne riadjon vissza, ami-vel a gazdaságsadalom anyagi és szoci-ális helyzetén javíthat, hiszen a felidéz-tett példa igazolja, hogy a gazdasors ja-vítása a legbiztosabb befektetés az állam javára is, amelynek hatása mindig jelen-tkezik a tehervállalásban.

Hogy ezzel mennyire tisztában van a kormány, arra elég bizonyosságot nyu-ltanak a pénzügyminiszter ama szavai, melyek a beruházások szükségét magya-rázzák.

— Vannak kiadástöbbletek — ug-y-mond — melyek népünk egészségügyi, gazdasági és kulturális megerősítésé-re, nemzeti jövőnk biztosítása érdekében kötelességünk volt előirányozni. Ilyenek a népegészségügyi kiadások, a telepítés, a fásítás, a vízmunkálatok és a népegész-ségügy. Ha itt szemrehányással lehet il-lelni bennünket, legfeljebb csak azért, hogy — sajnos — többet nem adhatunk. Egyszerűen azért, mert nem telik.

Szóval: a kormány is, a pénzügy-miniszter is tudja, hogy mivel tartozik az ország a mezőgazdaságnak.

És ez mindnyájunkra csak meg-nyugtatóval szolgálhat.

Szociális bajok.

A téli pihenést a tavasz ébredése váltja fel, s a nyíló természet ölen ki-bontakozik a munka, hogy megmésítse a dolgozó emberiség életét s a jól vég-zett munkateljesítmény termő gyümöl-csén keresztül test és lélek egyaránt meg-nyugodhasson.

Mégis, mikor kinyílt a tavasz, oh mennyi munkagép állott meg, mennyi kalapács, csákány és ipari szerszám lett fesleges. Azt mondják, hogy nincs ren-delés s az ipari termelés áruit nem tudja elhelyezni a kereskedelem. És ha ez így van: akkor sem szabad a termelő munka-erőket parlogtatni hagyni.

Senki sem állítja, hogy minden munkát már befektetünk s nincs mit építenünk. Az igaz, hogy fényűző, vagy képmutató, megtevesztő berendezkedésekre nincsen szükségünk, de számos oly berendezke-désű műtárgy nincsen az országban, amely egyrészt hosszú időn keresztül a munkanélküliséget levezethetné, másrészt beláthatatlan időre gazdasági előnyökhöz jutna bennünket. Más országok nagy-szerű utakat, repülő-tereket, vasutakat, víz-műveket, csatornákat, erőműtelepeket épí-tenek, mi pedig beérjük egy-két kisebb kalibberű fényűző építéssel, avagy né-hány hektár fölterületnek fásítás, talaj-javítási kísérletével.

Ugy látzik, mintha a helyzet az volna, hogy a felazases, merész és hang-zatos jelszavak korszakát éljük s csak túljár a vagyon eltolódások adáz kü-zdelmét. Pedig ez nem áll, mert mégis csak vannak komoly, mélyen gondolkodó koponyák, hevesen dobogó szívek, türel-mes lelkek, melyek a kész, a leglőnségesebb szociális lélekhez hasonulva életcélt tűz-ték ki maguknak azt, hogy honfittasai-ikon, a válságba jutott emberen segítsenek. Ezeknél nincsen merkantilizmus!

Kérdezzük meg ezeket s kérdezzük meg mindenki önmaga lelkétől, vajon mit is kellene tennie, akkor amikor az állampolgári kötelezettségeit teljesíti, amikor mint nemzetgazdász, mint szociálo-politikus, mint tőkes, mint munkaadó, mint munkás, elsősorban embertársa sorsa sorsa felett határoz s ezzel együtt a sa-ját cselekményét is a nagyközönség elé bírálata alá bocsátja,

Igen! Bíráljuk meg a munkateljesítményét az öt illett szigorral. Selejtezzük ki a naplopásokat, büntessük a no-tórius, a panaszok munkakerülőket, de állítsunk gátat annak is, hogy a nemzet közkinccsét képező termelő munkaerő a szpukuláció egyéni haszonszerzés préda legyen!

Megjelent Madarász Erzsébet: Jaj de fáj a fogam c. mesekönyvről. Komoly szavak egy mesekönyvről.

Kivülről úgy néz ki, mintha mézes-kalácsból volna, színes lapjai, mint hus-véti himes tojások tarkasága pompázik, a gyermeklélek cukorhabos mesevilágá-nak napfényragyogása aranyozza be, szó-val éppen olyan mézeskalácsos, cukor-habos, arancyrádás mesekönyv Dr. Ma-darász Erzsébet: Jaj, de fáj a fogam című mesekönyve, mint a gyermekvilág köz-ismeret sok szépséges olvasnivalója.

És mégis megáll a kritikus és a szakember keze egy pillanatra, amikor a mesekönyvkritikák edesmézű tintá-jába mártja tollát. Ez a könyv más, ez több, ezt az életszínű tinta komoly an-tracénjével kell megtisztelni, komoly kri-tikák és mondanivalók reflectorával kell rávilágítani. Hogy észrevegyék, hogy tu-domást szerezzenek róla, hogy vegyék és eladják.

Tanítók és szülők figyelmét szeret-

ném felhívni Madarász doktornő köny-vére, melyben egy tetszetséges magyar orvosnő szépséges meseszavai szólnak a 6—10 éves gyermekekhez, tanítva, me-sélve, szórakoztatva a legnagyobb élet-jóról: az egészségről. Mesekönyvben egyszerű egészségsügyi tanácsokat ad, felvilágosít és tanít, miként védekezzünk a betegségek ellen, hogy védjük meg egészségünket.

A gyermekvilág egy eddig isme-rellen fogalommal ismerkedik meg, leg-nagyobb kincsével, egészségével. Megta-nulja megbecsülni, óvni és vigyázni rája, megtanulja, hogy az önápolás, tisztálto-dás nem csak egyéni szolgálat, hanem általános emberi kötelezettség, mindenki kötelessége, Tanítók és szülők megérté-séhez fordulok: adják ezt a könyvet gyermekeik kezébe, a legszebb mese-világ kincséhez jutatták őket — az egész-ség kincséhez.

Meghívó.

A Salgótarjáni Keresztény Ipa-rok Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet 1936. évi április 19-én (határozatképtelenség esetén 1936. évi április 10-én) d. e. 11 órakor az Ipar-terület székfőzében tartja

évi rendes közgyűlést,

melyre az érdeklődő tagokat tisztelettel meghívja az IGAZGATÓSÁG.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó, a jelen jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kijelölése.
2. A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása.
3. A zárszámadások előterjesztése.
4. Az igazgatóság jelentése a nyereség-nek a tőke tartalékhoz való hozzájárulá-ta határozat hozatala és a felmentvény megadása.
5. Felügyelőbizottság jelentése és a fel-mentvény megadása.
6. Az igazgatóság megválasztása 3 évre és a felügyelőbizottság megválasztása egy évre.
7. Indítványok.

MÉRLEG: Vagyon, Pénztár 1735/17 P. Berendezés 2326/69 P. Adások 12489/18 Értékpapír 120 P. Összen 33.870/49 P. TEHER: Részjegytőke 6126/50 P. Tőke-tartalék 12227/27 P. Hitelek 15419/40 P. Nyereség 9732 P. Összen 33870/49 Pengő.

Őn is boldog lehet,

ha itt helyben Singernél vesz egy Osztálysorsjegyet,

hol sok szép nyereményt fize-tett ki szerencsés vendők között.

Portó költség aincsen, csak sorsjegyet fizet.

HUZÁS JÖVŐ HÉTEN 17-ÉN

Frontharcos közgyűlés 1. hó 26-án vasárnap délelőtt 11 órakor a Róm. Kath. Ölv. Körben.

Autó- és motor-szaktanfolyam nyílik meg Salgótarjánban.

A budapesti "Kultur" autószakis-kola 1. hó 15. éne 8 órakor megnye-hets tanfolyamot kezd Salgótarjánban ur-vezetők és hivatások sofőrjelölték részé-re. Napi elfoglaltsága mellett is zavarta-lanul részt vehet mindenki, mert elmé-letet az esti órákban 8—9-ig, míg a gyakorlati részt, vezetni, a nap bármely órájában tanulhat.

Az iskola célja: a vidéken lakók-nak is lehetővé tenni úgy az autovéte-tést, mint a traktor és csónakmotorok elméletének szakszerű tanulását a legmo-dernebb felszerelések segítségével. Ezen tanfolyam elvégzése után a tanulók bi-zottság előtt levizsgáznak és gépjármű-vezető igazolványt nyernek.

Az iskolát vezető gépészmérnök személyesen fogja felkeresni a részletek megbeszélés céljából mindazokat, akik mielőbb jelentkeznek a kiadóban, Fő-tér 1. sz. Meg kell még említeni, hogy az iskola vezetője, a szaktanfolyamon való részvétel megkönnyítendő, előnyös lize-tési feltételeket állapított meg és a dijak-nak 10 pengős bavi részletekben való fizetéséhez is hozzájárul.

Külön bejárati káptalánny bu-torított szobát olyan helyen keresek, ahol egy kisautó elhelyezése is lehetsé-ges a kapujában, vagy szímben. Érte-sítéseket „Azonnakra” jelre alatt a kiadó-ba kérek.

Mibe kerül a tej a gazdának?

„Szaján fejjé a tehenet!” mondja a régi gazdák közmondása, szóval ahogyan a tehenet etetjük úgy várhatunk tőle tejet.

A takarmányszükségletet ma már tudományosan alapon számítják ki a gazda, hogy a tehen életfenntartására és a tej előállításához szükséges anyagokat a tehen mind kellő mennyiségben megkapja, ellenben egyes anyagokból többet ne essen fel, mint amennyire szükség van, mert az kibaszálhatatlanul marad és felesleges pénzkidrást jelent.

Az állati test 12 elemből épül fel. Természetesen ezeket a takarmánnyal mind meg kell kapnia. A gyakorlatban azonban a takarmány adagok kiszámításánál nem kell mindezeket külön-külön figyelembe venni, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy a természetesen ük takarmány ezek legtöbbjét mindenkor elegendő mennyiségben tartalmazza és így csupán néhány fontos és nélkülözhetetlen anyagot állapított meg számítás útján, amelyekben jelentkező hiány hátrányos következményekkel jár, nagyobb adagok etetése pedig jelentékeny költségbővel okoz.

A modern takarmányozási elmélet megalkotója dr. Kellner Ottó német tanár. Kellner elméletének értelmében a takarmányozásnál öt olyan anyag szerepel amelyek adagolásra súlyt kell helyezni. Ha ezeket megfelelő mennyiségben és minőségben takarmányozzuk, nyugodtan feltételezhetjük, hogy a többi szükséges anyagot is tartalmazza.

Ezen öt fontos anyag a szárazanyag, fehérje, mész, szénhidrát és a só. A mész különösen a fejlődésben lévő állatoknál fontos és szükség esetén külön adagoljuk. Teheneknél rendszerint nem vesszük külön figyelembe, mert feltételezhetjük, hogy a nálunk szokásos takarmányozásnál amennyi is elegendő mennyiségben van jelen. A só is külön adagoljuk rendszeres időközönként.

Számításainkban a szárazanyagot és szénhidrátot meg fogunk figyelni, mert az olcsó léven, a felelettel szalmával és polyával amennyi is elegendő mennyiségben kerül etetésre. Marad tehát a fehérje és keményítő, amelyeket számítás útján fogunk figyelembe venni.

Kellner elmélete alapján a gyakorlati tapasztalat is beigazolta, hogy a 600 kilogramm élő súlyu tehen életfenntartásához kell:

33 kg. keményítő érték és 0.3 kg. emésztető fehérje.

8 liter tej előállításához: 2.8 kg. keményítő érték és 0.3 kg. em. fehérje. Összesen: 5.3 kg. keményítő érték és 0.7 emésztető fehérje.

Megjegyezzük, hogy a szalmát, töreket, polyát nem fogjuk értékelni, mert azt általános szokás szerint a termelt trágyával vesszük egyenértékűnek. A bika-eltartás, állatorvos, gyógyszer, só, gukaltartás stb. költségeit országos átlag szerint egyéb költségek címén teheneknél és naponta 40 fillérrel vesszük számításba, amikor is a borjúból nyert hasznos is figyelembe vettük.

Nézünk most már, hogy a mi vidékünkön szokásos takarmányozás mellett mennyit kell etetnünk és ennek mi a pénzértéke.

Napi szükséglet: kem. ért. em. fehérje egy. ár	Érték
7 kg. réti szalma	2.17
16 kg. takarm. répa	0.63
3 kg. polyá	0.75
1.5 kg. lengéridő	1.22
1 „repcégőcske	0.62
Összesen:	5.38 kg. 0.72 kg. 103 „

Szóval a tehen napi takarmányadaja kerül kerekén 104 fillérbe. Ehhez hozzáadunk a fentiek értelmében egyéb költségek címén 40 fillért, tehát a tej előállítás költsége kerül az istállóban 144 fillér elosztva a tehen által adott napi 8 liter tejfel, 18 fillérbe literenként.

Itt még rá kell mutatnunk arra, hogy hazánkban az országos napi fejési átlag csupán 5 liter. Továbbá arra, hogy a tehenet nem lehet egész éven át tehát 365 napon át fejni, mert a tehen életének évenként borjazzatni is kell. A fejés számítottára elv 65 nappal kell számítani, azonban ezen idő alatt is kell a tehenet takarmányozni. Figyelembe kell venni még a különféle beleseteket, elhullást, betegségeket, amelyek folytán a te-

jelés csökken, vagy el is marad, amely körülményeket igen nehéz számszerű adatokkal kifejezni. De a kiöregedett teheneket körülbelül 3 évenként ki is kell cserélni, amely művelet rendszerint ráfizetéssel jár, mert míg a gazda a fejőtehenet kilogrammonként kb. 50 fillért vesz, eladás alkalmából az öreg tehenért csak kb. 34 fillért remélhet kilogrammonként. Mindezekben kívül pedig a tejnek a fogyasztás helyére való szállítása is pénzbe kerül, amely költségekre szintén nagyon nehéz átlagos árat megállapítani, mert az függ a szállított tej mennyiségétől és a távolságtól.

Általában a termelt tej mindég több, mint amennyit a gazda éppen el tud helyezni. Mert, ha nem így lenne, akkor a fogyasztó nem kapna mindég tejet.

A fölösleges tejet a gazda vagy feldolgozza, vagy mint ipari tejet értékesíti. Az ilyenkor értékesített tej után nem kap többet, mint legfeljebb 8-10 fillért. Ennek kiszámítását máskorra hagyjuk.

Az elmondottak alapján világos, hogy a termelő nem kap minden állata termelt tej után annyit, mint amennyit a fogyasztó fizet és így mindent összevéve a tehen nem igen keres.

Már most önként felvetődik a kérdés, hogy hát akkor miért tart a gazda tehenet? Erre a kérdésre egyrészt igen könnyű, másrészt igen nehéz a válasz.

Ha a gazda nem tartana tehenet mit adna apró gyermekeknek? és mit innának a városi gyermekek, a felnőttek kávéjáról nem is beszélve. Nem is szóval arról, hogy honnan venné a gazda az állóskort, ha a tehenértársról mindenki lemondana.

Tehenet kell a gazdának tartania, mert másképpen a legtöbbben nem tudnák a földjeik termő erejének fenntartásához annyira szükséges trágyát másképpen előteremteni. Igásálatlalt nem tudna annyit trágyát termelni mint amennyire szükség van, birkát, vagy egyéb haszonállatot nem mindenki tarthat annyit, hogy elegendő trágyát termeljen.

A vékonypénzü magyar gazda rendszerint nem rendelkezik forgótőkével. Kölcsönt nem kap erre a célra, vagy csak igen nehezen. Úgy segít tehát magán, hogy tehenet tart. A tehen a gazda bankárja, mert az folyósít neki naponta, hetenként vagy havonként a tejpénz alakjában kölcsönt, amit forgatóké gyanánt felhasználhat, de meg is fizeti érte az illó kamatot akár a banknak, éppen csak hogy nem kell váltót aláírnia.

SPORT

A SSE Percesen, a DVTK Pálfalván győzött.

A tavaszi forduló legnehezebb akadálya érkezett el vasárnap az északi bajnokság két bainokjelöltje, a DVTK épp úgy, mint a SSE. A SSE Percésre ment, ahol már 6 év óta nem sikerült győznie, a DVTK-nak pedig a PBÜSE volt Pálfalván az ellenfele. Hatalmas küzdelem után ugyan, de győzött mind a kettő s így továbbra is nyílt maradt ket-tőjüknek a bajnokságot folyó küzdelem.

SSE—PTK 2:1 (2:0)

Perces. Bíró: Kovács (Bpest). Korom 32. és 40. percben 11-esből lött két gójjával a félidőben 2:0-ra vezetett a SSE. A két gólos előnyre szükség is volt, mert a második félidő túlfutott hangulatában, izgalmas játék közepette a 79. percben a PTK is gólt ért el, amely 2:1-re alakította a végeredményt.

DVTK—PBÜSE 3:2 (2:2)

Pálfalva Bíró: Bíró (Bpest). Hoszu sorokban vándorolt át a SSE drukkerserege vasárnap Pálfalvára, hogy a PBÜSE-t biztatásával győzelemhez segítse. A biztatás azonban hiábavaló lett, a DVTK hatalmas küzdelem árán ugyan, de megszerezte a győzelmet.

Az első félidőben DVTK a kifor-

rottabb és észszerűbb játékkal fölényben van a Rácz II. fejes gólya révén a 20. percben meg is szerzi a vezetést, (1:0 amit azonban Martinovics a 35. percben kiegyenlített. 1:1. Sőt, alig folyik 5 percig a játék, egy gyors PBÜSE támadás után Bakó a 40. percben fejes góllal vezetéshez juttatja a csapatát. 2:1. Egy perc múlva azonban Bozó 11-esét vét, melyből Rácz II. kiegyenlíti. Viharos percek következnek ezután, melyek nélkül Pálfalván alig mulik el mérkőzés. A PBÜSE kíméletlenül durva játékba kezd amit még a közönség fanatizmusa is növel s amit itt-ott a DVTK is viszno-z. Egy váratlan összecsapás után civil ember fut be a pályára és lojtotgatni kezdi a DVTK jobbszélsőjét. A játékosok is verekedésbe kezdenek s csak csendőri puskatus állítja helyre a rendet. A sport megcsufolásai voltak ezek a jelenetek, melyek undort és megbotránkozászt váltottak ki minden jobbrészű nézőben. Nem jó reklám ez a PBÜSE-nek s bizony könnyen pályaválasztási jogának felfüggesztésébe kerülhet.

A II. félidőben még mintegy 10-15 percig tart a kíméletlen játék. Különösen Gasparik apríja az embereket. Néha 2-3 ember lecszik a földön, a piros és zöld vegyesen. Veszélyes negyedóra után kissé lehűlnék a túlfűtött kedélyek, a DVTK óvatossá játékba kezd s a PBÜSE fölénybe kerül. Itt-ott szép játék is kialakul és sok PBÜSE helyzet marad eredménytelen. Ezzel szemben egy lefutás után Kádár a DVTK-nak szerzi meg a győzelmet 3:2.

Az első félidőben a DVTK, a másodikban a PBÜSE volt fölényben. Gólképesebb csatársorával szerezte meg a DVTK a győzelmet. Jó volt a DVTK-ban Jiffi, Rácz II., Kertész, a PBÜSE-ben pedig Bakó, Takács Bozó és Berencsik.

Géczy, Thour és Zsengellér

vesz részt az SBTC-ből az olimpiai keret Húsvét két napján Budapesten tartandó futball tornán, melyen két vidéki és két budapesti válogatott csapat vonul fel.

Kézilabda! „Vasárnap Bp. Milenáris magy.-oszt. válog. Középiskolások Speizer díj I. döntő forduló Hétfőn: Hölgy válog. A és B Speizer döntő...”

Hol vásárolhatnak

kedvezményesen a Magyar-ság előfizetői?

A kiling-akciónkban szereplő cégek névsora:

- Autófavasozás:**
MATEOS, Németh Dező, Fő-u. 59. (1 százelek)
Drogéria és fényképezési szaküzlet: 1. Bottos drogéria, Fő-u. 27. (5 százelek)
Épület- és bútorszaküzlet:
Simon Aladár, Kassai-sor 7. (5 százelek)
Ifj. Patay István, Fő-u. 44. (5 százelek)
Szabó János, Fűrdő-u. 1. (5 százelek)
Épület- és díszműbádogos:
Kovács Nándor, Fő-u. 28. (5 százelek)
Fényképezési műterem:
Könd Gyula, Fő-u. 45. (10 százelek)
Rákóczy Zoltán, Fő-u. 10. (10 százelek)
Iparművészeti, szobrászati és kézművesüzlet:
Gaál Ferencné, „Magyar Bolt”, Fő-u. 27. (3 sz)
Könyv- és papírkereskedés, könyvnyomda és könyvtáskészít:
Végl Kálmán, „A Munka” Lapvállalat. (5 sz)
Lakatos, vívezeték- és központi látszázás:
Molnár József János, Karancs-u. (5 százelek)
Rádió, gramofon, csillár, kerékpár és villanyjelbesztés: 1. Kemény Testvérek, Fő-tér 7. (5 százelek) A vándított áruk kivételével.
Szállítás:
MATEOS, Németh Dező, Fő-u. 59. (1 százelek)
Szobafestés és mázó:
Zagyva Béla, Kassai-sor 6. (5 százelek)
Úrl, női és ortoped cipész:
Ladomérkényi Rezső, Kassai-sor 35. (5 százelek)
Stánek Rezső, Fő-u. 160. (5 százelek)
Nézel Pál, Salgó-u. 13. (5 százelek)
Ujjazás:
Heltich Péter, Fő-u. Friedmann-ház. (5 százelek)
Palatichy István, Széna-tér 6. (5 százelek)
Tóth Béla, Széna-tér 2. (5 százelek)
Vaskereskedő:
Kovács Gyula, Fő-u. 47. (3 százelek) csak háztartási cikkek után)
Festő és vegytisztító:
Szilágyi Sándor, (5 százelek)
Fémszerkesztő:
Nagy István, Karancs-u. 37. (3 százelek)

Fenti cégek a Magyar-ság kilingezvényeit a feltüntetett árakért arányában készpénz gyanánt fogadják el.

Rendelje meg a Magyar-ságot, — a kiling-akció szelvényezéssel ingyen jut a legjobb és legmagyarabb fővárosi napilaphoz. Forduljanak kiadóhivatalunkhoz, Budapest, VI. Aradi-u. 8

Meghívó. A Salgótarjáni Evang. Leányegylet és Luther Szövetség Iljusa 1936. ápr. 12-én húsvét vasárnap este 8 órakor az Ipartestület nagyertermében táncpalotával kapcsolatos műkedvelő színelőadást rendez. B. Connors 3 felvonásos vígjátéka Vajda László átdolgozásában és Ilj. Urbán Kálmán rendezésében kerül színpadra. A FRUSKA. Helyárak: I. hely 1 P., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., Állóláb 40 fill. Előjegyzéseket a lelkész hivatal és rendezők is elfogadják. ELŐADÁS UTÁN TÁNC reggel 4 óráig.

A M.K.E. Salgótarjáni Osztálya tura-programja az 1936. évre:
1) **Április 12—13.** Kisnóci menedékház (Börzsöny) Vezető: Szántó János. Indulás: 11-én (szombaton) 13.10-kor. Költség kb. 16 P. 2) **Április 26.** Muzsla-kilátó. Vezető: ifj. Grusz Ferenc. Indulás: Reggel 5.45-kor a Fő-térről. Költség kb. 2 P. 3) **Május 3.** Karancs. (Munkatura) Vezetők: Rokfalussy Lajos és Bortnyik Károly. Indulás: Reggel 7.26-kor a Fő-térről. Költség 40 f. 4) **Május 10.** Báronagyok (Munkatura) Vezetők: Dr. Dornay Béla és Kuchinka Béla. Indulás: Reggel 6 órakor az Órányai gyógyszer-tárolt. 5) **Május 17.** Somoskő-Medves-Salgó-Menedékház (Munkatura) Vezetők: Dr. Förster Kálmán és Korompay Kálmán. Indulás: 16-án (szombaton) d. u. a Fő-térről. 6) **Május 31. június 1.** Budai hegyek (szállás Budapest, Fiumeiút) Vezető: Zamecsnik Helén. Indulás: 30-án (szombaton) d. u. 13.10-kor a Fő-térről. Költség kb. 12 P. 7) **Június 7.** Ágavár. Vezető: Horváth László. Indulás: Reggel 5.45-kor a Fő-térről. Költség kb. 130 P. 8) **Június 14.** Galyatető. Vezető: Péter Ilona. Indulás: 13-án (szombaton) d. u. 13.10-kor a Fő-térről. Költség kb. 4 P. 9) **Június 21.** Turista majális a Salgó-Menedékházánál. 10) **Június 28—29.** Éger-vár—Szarvaskő-vár. Vezető: Berzeczky József. Indulás: 27-én d. u. 12.10-kor a Fő-térről. Költség kb. 10 P. 11) **Július 5.** Pászto—Hasznos-vár—Csörgő-lyuk. Vezető: Horényi Sándor. Indulás: Reggel 5.45-kor a Fő-térről. Költség kb. 160 P. 12) **Július 12.** Hollókő-vár. Vezető: Dombi Andor. Indulás: Reggel 5.45-kor a Fő-térről. Költség kb. 4 P. 13) **Július 18—19.** Bükk-Bánkút-Szentlélek. Vezető: Endrey Lászlóné. Indulás: 18-án d. u. 13.10-kor a Fő-térről. Költség kb. 10 P. 14) **Július 26.** Szentkút. Vezető: Zamecsnik Mici. Indulás: Reggel 5.45-kor a Fő-térről. 15) **Augusztus 14—20.** Bécs-Semmering-Ausztria. Vezető: Wiener Lajos. Indulás: 13-án (pénteken) d. u. 13.10-kor a Fő-térről. Költség kb. 36 P. 16) **Augusztus 30.** Salgó-vár. Vezető: Majernik Teréz. Indulás: 29-én d. u. 13.10-kor. 17) **Szeptember 6.** Sirok-vár. Vezető: Kuchinka Béla. Indulás: Reggel 5.45-kor a Fő-térről. Költség kb. 220 P. 18) **Október 4.** Nagyvíllam—Bote-menedékház. Vezető: Rokfalussy Lajos. Indulás: 3-án (szombaton) d. u. 13.10-kor. Költség kb. 8 P.

Női munkabérek.

Irta: Pintér László kanonok, orsz. gyűl. képviselő.

A háború óta a kereső nők száma erősen megnövekedett. Nem vigasztalhatjuk magunkat azzal, hogy, hiszen az egész világban ugyanez a tünet mutatkozik, mert ez csak azt mutatja, hogy az általános gazdasági fejlődés Európaszerte és világszerte ezt a tünetet hozta létre.

A statisztika szerint Magyarországon — ebben a tekintetben csak az 1920-as népszámlálási adatok vannak előtűnk — a kereső nők száma 1.127.615. A női lakosságnak ez 27,5%-a, illetőleg az összes kereső népnek 30%-a. 1910-ben tehát tíz évvel ezelőtt, ez az arány 23,69%- volt. Németországban még kiáltoz az a jelenség. Az 1925-évi népszámlálás szerint 32 millió női lakosnak 35,6 százaléka volt kereső. Nálunk, négy év alatt, 1922-26-ig, a gyáriparban dolgozó nők száma 14%-kal emelkedett, a textiliparban 88%-ot volt az emelkedés. 1910—20-ig a női irodai segédalkalmazottak száma Magyarországon meglehetősen megnövekedett. 1910-ben 23.426 volt a női irodai segédalak száma, 1920-ban már 42.671-re emelkedett, ugyanakkor Németországban 460%-kal emelkedett ez a szám, míg az ugyanehez a kategóriához tartozó férfiak száma csak 100%-kal.

Tagadhatatlan, — bármilyen álláspontot foglaljon is el valaki ebben a kérdésben, — hogy a fejlődésnek ez a tünete gazdasági szempontból nem egészséges. Vitéz Mike Gyula miniszteri titkárnak megjelent egy értékes zsebkönyve, amely felsorolja férfiaknál és nőknél egyaránt az átlagos évi keresményeket. A munkásságot előmunkásokra, szakmunkásokra, napszamosokra és tanoncokra osztályozza és így a következő adatok jönnék ki: 1934-ben a női előmunkások-

ráblóvagyok is, akik kihasználták azt a kivételes állapotot, amelybe a világgazdasági helyzet és a politika folytán magyarországon az ipar került, kihasználták pedig ezt a kivételes állapotot úgy a fogyasztók, mint a munkások rovására. Éppen azért örömmel fogadták és fogadják az egész országot a szociális vonatkozású törvényjavaslatokat, amelyeket Bornemisza iparügyi miniszterünk alkotott és ígérte szerint a közel jövőben alkotni fog, adja Isten, hogy e javaslatok minél előbb törvényekké váljanak. Mert igenis meg kell állapítani a minimális munkabérek, hiszen különben kínálja az ő munkáját és így lehetővé teszi, hogy lelkiismeretlen emberek kihasználják és kizsákmányolják. Ilyen állapotok között igenis, a minimális munkabérek meg kell állapítani.

A nemzeti egységet, a lelkiegységet megvalósítani csak akkor tudjuk és fogjuk, ha a munkás és a kisgazda látja azt, hogy a magyar értelmiség amely predestinálva van arra, hogy a népet vezesse, teljesjen lelküli magát és élere a nép jogos szociális és gazdasági követeléseinek teljesítéséért folytatott küzdelemben. Magyarországon a szociális gondolat hosszú ideig szemben állott a nemzeti gondlattal. Aki ezt a két gondolatot kétféle módon viszi az igenis elmondhatja majd magáról: exegi monumentum aere perennius.

Rossz testvér, nem igazi testvér az, aki hallja halálveszedelemben levő testvérének segélykiáltását és mégsem siet segítségére. Nincs, nem akarom elhinni, hogy volna ilyen testvér az emberek között!... 148 millió lélek, 148 millió halálveszedelemben levő embertestvérünk kiált segítségért: világot, segélyt, életet kér ki nem mondott kérésével, só várgásával... Hallod-e? Észreveszed-e? Ha eddig nem hallottad volna, hald meg most! Transzformátor-lelkemben megerősített kérésüket belekialtom a katolikus magyar társadalomba: csatlakozzatok, jó testvérek, április 20-án kezdődő imaházjaitunkhoz, imánovénánkhoz: Atrikáért! Afrika pogányaiért!! Nem alamizsnál, nem pénzért kérünk, — bár ez az alapja és nélkülözhetetlen feltétele hős misszionáriusaink önfeláldozó, önzetlen munkájának (s ezt mindig is le fogadjuk, — még akkor is, ha nem kérünk!) — inat, buzgó, szívbeli fakadó imát kérünk most, melyly megostromoljuk Jézus legszentebb szívét! 148 millió pogány nevében kérlek, jó testvér, imádkozzál értük! Nem kerül pénzbe, nem kerül nagyobb megerőltetésbe, — hivi, szólíts le ez apostoli munkára másokat is! Van erre a célra külön „Engesztelő imádság Jézus szentséges Szívéhez Afrika négeréért”, — kapható díjtalanul, nagyobbenyiségben is, csupán a postaköltség beklüldése ellenében, a Kláver Szent Péter Társulat irodájában (Budapest, IX. Útér 79.) használd ezt, vagy imádkozzál szíved szeretetének sugallata szerint, ha nem akarsz rossz testvér lenni! Hiszem, jó testvér vagy! Egyesüljünk az imában! Egyesüljünk Jézus szentséges Szívében!

Gyümölcsfavédelem. A gyümölcsfavédelemben kiterjedt alkalmazott szer, melyet házilag is előállíthatunk és a különböző gombabetegségek (kivéve lisztharmatokat) ellen jól használhatunk, a közismert bordói lé, melyet a szőlőművelésben már régóta nagy sikerrel alkalmazunk. Rügyfakadástól kezdve lombhullásig használhatjuk permetezésre megfelelő %-oldatban. Csonthéjasok, különösen őszibarack, mandula és kajszibarack igen érzékeny a benne lévő réz iránt, tehát itt csak rügyfakadaskor használjuk, később nem, mert erős perzelést okozhat, egyes almafajták, pl. a Jonáthán is érzékeny a bordói lé iránt, tehát itt is tavasszal és nyáron inkább a nyári bigitász mérsékeltet használjuk, mely nem fog perzselni. Szilvát, diót, cseresznyét, ribizkét, málnát, körtét és nem érzékeny almafajtákat egész éven át használhatjuk ezt az oldat szert. Az őszibarack levélfordosodása ellen 2%-os oldattal közvetlen rügyfakadaskor használjuk és e betegség ellen ez a legjobb szer. Lisztharmat ellen a mérsékeltet vagy szénkénekészítményeket használunk. A tavaszi és nyári permetezésekhez 1%-oldatban hasz-

Salgó SERLEG CSOPORT
Telefon szám: 46. mint ÉLASZ. Mátrevideki III. osztály. Telefon szám: 46.

HIVATALOS KÖZLÖNYE

Hivatalos helyiség: Salgótarján, Fő-utca 244. szám. — Köszö: TÁBORI GYULA ISKOLÁR.

Intéző és Fegyelmi Bizottság.

Kivonat a Bizottság április hó 7-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

A BSE Rau: SBTC Törökves mérkőzés és az ETK—ZTC mérkőzés bíró-jelentését a Bírótestülethez teszi át kivizsgálás végett. A Bizottság a SISE újra felvételét ügyét a következő ülésre teszi át azzal, hogy a következő ülésen Garayvölgyi Ferenc, Tolnay Vilmos és Takács Ferenc urak megjelenését kéri az ügy tárgyalására.

A Bizottság a NOSE óvását a következő ülésre teszi át és felhívja a NOSE megbízottját, hogy a f. hó 14-iki ülésen jelenjen meg.

A Bizottság igazolja a következő mérkőzéseket ETK—ZTC mérkőzés 4:1 az ETK javára, PBTK—KSE mérkőzés 3:0 a PBTK javára.

A Bizottság tudomásul veszi az alább bejelentett standard játékosok névsorát PBUSE ÉLASZ II. osztály csapata: Bozó Pál, Mocsányi János, Schvenk Rudolf, Turi Sándor, Fekete József, Szepőci Ferenc, Huszár László és Magyar Tibor.

Április hó 12-i mérkőzések beosztása.

Egyesület	Óra	Pálya
I. o.		
BSE—SISE	1/2 3	BSE
KBSE—SBTC B.	1/2 3	KBSE
MRTK—SAC	3	MRTK
Levente—ZISE	3/4 4	SBTC
NOSE—PBUSE A K	2	NOSE
MLK—JTC	3	MLK
II. o.		
SBTC Tör.—ZTC	2	SBTC
PBTK—VAC	1/2 3	PBTK
ETK—KAC	3	ETK
KSE—SBTC Forg.	3	KSE
MTE—KBTK	3	MTE
HSE—BSE Rau	1/4 4	HSE

náljuk. Az almamoly ellen használatos arzenészerek (mészarzenátok) keverhetjük a bordói léhez. Készítése a következő: 1% bordói lé, 100 liter víz, 1 kg. rézgálic és 1 kg. oltatlan méz kell hozzá. Az 1 kg. oltatlan mézet kevés vízzel megolgtuk és 50 liter vízre felhígítjuk, a másik 50 liter vízben az 1 kg. rézgálicot oldjuk föl, majd az 50 liter meszes vízhez lassan és folytonos keverés közben az 50 liter vízben feloldott 1 kg. rézgálicot öntjük. Ha oltatlan méz nem áll a rendelkezésünkre, úgy kb. 2 kg. szalonnás kóvér meszt használunk. Összekeverés után az oldatot lakmusz-papírral megvizsgáljuk, hogy a rézgálic semlegesítette megtörtént. Ezért a minden patikában olcsón kapható lakmuszpapírdarabkát betesszük az oldatba és ha annak vörös színe megkékül, úgy az oldat jó, ellenkező esetben még több meszt kell az oldatba keverni, hogy a lakmuszpapír megkéküljön. Erre a közömbösítésre különösen tavaszi és nyári permetezésnél kell ügyelni, mert nem kellően semlegesített, vagy savanyú kénhatású oldat a leveleket és gyümölcsöket megperzseli, melyek azután lehullanak.

Az Új Kor április 1-ei száma
a szokatlan gazdag és feltűnő tartalommal Aradi Zolt, Possonyi László és Rády Elémér szerkesztésében megjelent. A vezető cikket Petrő Kálmán országgyűlési képviselő írta, a sokat vitatott autonómia kérdéséről. Megvilágítja a lap a spanyol események valódi hátterét. Noszlopi László egyetemi tanár a „Magas kultúra” és a „Népi kultúra” ellentéteire mutatott rá szenzációsan érdekes, mely cikkben. K. Török Miklós „Aki-rol nem szabad megfeletkeznünk” sorozatban Molnár Jánosról a Nép párt alapítójáról, a lelkiismeret emberéről ír. Bejezi a lap a zsidókérdésről indított ankétot: Ez alkalommal Olasz Péter S. J. gimn. tanár a zsidó család nevelés irányításáról, Polonyi György a „Magyar zsidó fogalma” a romboló szellemről írt, Tóth József, dr. Gazdasági és világnézet címmel megnyitotta az Új Kor közgazdasági rovatát. Jelenlegi cikke is tele

A Bizottság Máté Sándor PBTK., Pál Antal KAC, Telek György, Cseky Sándor KSE játékosok büntetését a kiállítás kiállításától vette.

Kurcsik László HSE és Borsányi László MTE játékosokat a fegyelmi szabályzat 328 §-a alapján 2 hétre eltiltja a játéktól 1936. IV. 20-ig.

Kazareczki Béla BSE rau játékos a fegyelmi szabályzat 330 §. g. pontja alapján 12 óra eltiltja a játéktól 1937. április 6-ig.

Lavrin János SBTC Törökves játékost a 330 §. d. pontja alapján 4 óra eltiltja a játéktól. 1936. VIII. 6-ig.

Gyöngyösi Aladár elnök Jakus Lajos titkár

A II. osztály táblázata.

F. sz.	Egyesület neve	adott gól	kapott gól	Pont szám
1	ZTK	23	10	21
2	KAC	23	13	18
3	HSE	17	8	15
4	BSE Rau	24	19	15
5	MTE	9	12	13
6	KSE	13	11	12
7	ETK	20	17	12
8	SBTC Forg.	14	18	12
9	SBTC Tör.	22	22	10
10	PBTK	17	27	9
11	KBTK	16	25	8
12	PSE	14	17	6
13	VAC	14	25	5

Jakus Lajos titkár.

van aktuális érdekességgel és eligazítással a ma emberek számára. Radnainé, Szörédi Ilona az új magyar egyházművészetről írt cikket. Kecskés Elek a munkásfiúk olvasmányairól, Thurzó Gábor a Széchenyi regény körüli viharokról. Folytatja a lap Paul Claudel és Jacques Riviere világhírű levelezését. Hájós László a falusi kis emberről rajzol megrázó portréit. Jankovich Nelli bácsi színházi levelet közöl. Szalóczi Pelbárt, Thurzó Gábor és Rónai György Baring, Barabás Gyula az új költők kötetéről írtak bírálatot. Számítlan aktuális cikk a Herceg-prímás üzenetéről, a mezőgazdasági kiállításról, az új leánytípusról stb. egészítik ki a lapot, melynek ára 40 fillér, mindezt kapható. Az Új Kor a legjobban elterjedt magyar folyóirat. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal: VIII, Szentkirályi-u. 28.

Bizalom—szilárdítás arany-pézzel Franciaországban. Tudvalevő, hogy az Egyesült Államok után Franciaország rendelkezik a világ második legnagyobb aranykészletével. A 80 milliárd körüli francia bankjegyforgalom mintegy 80 százaléka aranyfedezettel rendelkezik. Mintha azonban manapság az arany sem volna elegendő biztonságos, a francia frank, a világ egyik legjobban fedezett valutája, időnként veszít nemzetközi árfolyamából, aszerint, ahogy a bizalom meg-megingog iránta. A francia jegybank most 100 frankos aranypénzt készült forgalomba hozni a bizalom meg-szilárdítása céljából. Ezenként egy milliárd frank értékű aranypénz kerül forgalomba. Pénzügyi körökben nagyon is keveslik ezt a mennyiséget s attól tartanak, hogy nyomtalanul el fog tűnni a származásokban, ahol tudvalevőleg a francia paraszt az értékeit őrizni szokta.

= APOLLÓ MOZGÓ = SALGÓTARJÁN.

Szombat — Vasárnap

ENYÉM VAGY!

Gigli a világ legnagyobb tenoristájának nagyszabású filmje.

Hétfőn — Kedden

GARDA HADNAGY

Főszerepben: Gusztav Frölich

Kiegészítésül:

Tudsz csókolni Johanna.

Minden család-
kés és
pénztárca

PONTY halak

Esetleges alkalmakra há-
rom nappal előtte ren-
delhető meg. Kiváratra
házhöz szállít

WEISZBERGER HERMANN
HALKERESKEDŐ
OVODA-TÉR 3. SZ. TEL. KÖZV. HIVÁS 144.

nál az évi keresmény 1328 pengő volt, a női szakmunkásoknál 902 pengő, a napszamosoknál 679, a tanoncoknál 262 pengő. Nagyon sok üzem van, ahol a munkások egy jórészt deklaszifikálják: nagyon kevés az előmunkás és a szakmunkás, ellenben a szakmunkát végző leányokat azon a címen, hogy kezdők a gyárakban a napszamosok, sőt a tanoncok kategóriájába sorozzák. Azt mondják, hogy a textiliparban az évi kereset átlagban 1000 és néhány pengő. A munkások átlagos munkabérére vonatkozó statisztikai adatok szerint, azonban, a textiliparban a munkabér nőknél óránként átlag 31 fillér, ha ezt 8 óras munkaidővel szorozom, akkor csak 51,44 pengő, ha pedig 10 órával szorozom, akkor pedig 76,80 pengő jön ki havonta.

Én nem vagyok ellensége a tökének, — tökére a termelésnek szükség van, — de a tökének szociális kötelességei is vannak! Az ipar meg egyik pillére a nemzeti termelésnek és gazdálkodásnak, ahol egy iparág részére Magyarországon megélhetési, fejlődési lehetőség van, ott az ipart nem elsovasztani, hanem kifejleszteni kell. De amint van az iparban minden bransban becsületes szociális érzésű ember, épp úgy vannak az iparban

Zálogház.

A
Starjani Takarékpénztár
zálogháza Salgótarján, Fő-utca
45. sz. alatt (bejárat az udvarban)

kölcsönt folyósít,

arany, ezüst, ruhanemű és
egyéb értéktárgyak.

Hivatalos órák d. e. 8—12-ig, d. u. 2—4-ig.